

Els esdeveniments culturals com a xarxes de confiança i cooperació

Published by [Interacció](#) [1] on 21/11/2016 - 12:05 | Last modification: 19/08/2026 - 10:17

Aquest informe del CoNCA situa els esdeveniments culturals en un terreny que el 2015 encara ha rebut poca atenció en els estudis sobre festivals: **els efectes socials que produeixen sobre les comunitats que els organitzen**. En lloc de mesurar principalment visitants, despesa o impacte turístic, el Laboratori del Nou Turisme de la UOC analitza els esdeveniments com a espais capaços de generar confiança, reciprocitat, xarxes de relació i capacitat d'acció col·lectiva.

La idea central és que un esdeveniment cultural no és només una activitat que té lloc en un territori. La seva preparació i continuïtat mobilitzen persones, associacions, voluntariat, administracions i altres agents locals, i aquesta mobilització pot produir un recurs menys visible: **capital social**. L'informe l'entén com el conjunt de confiança, normes i xarxes a les quals una comunitat pot recórrer per afrontar problemes comuns.

El valor d'un esdeveniment cultural també resideix en les relacions que deixa disponibles a la comunitat després que l'esdeveniment hagi acabat.

L'estudi observa que la continuïtat dels esdeveniments depèn en bona mesura d'aquest entramat relacional. La voluntat col·lectiva de mantenir una celebració, la motivació del voluntariat, el suport de la comunitat, els grups cohesionats que assumeixen responsabilitats, les activitats de socialització, el lideratge, les xarxes personals o l'orgull associat a l'esdeveniment contribueixen a explicar-ne la capacitat de permanència. El temps també importa: la repetició de la celebració permet acumular experiència, confiança i relacions.

La distinció més útil de l'informe apareix entre les **xarxes internes de cohesió** i les **xarxes externes o de pont**. Les primeres reforcen els vincles entre persones i organitzacions que ja formen part de la comunitat i contribueixen a sostenir l'esdeveniment. Les segones connecten aquests grups amb altres institucions, organitzacions i recursos. En termes de desenvolupament local, les primeres permeten sobretot perdurar; les segones amplien les possibilitats d'obtenir recursos, coneixement i oportunitats.

És precisament aquí on l'estudi detecta una feblesa. Els esdeveniments culturals catalans analitzats disposen de capacitat per generar cohesió, mentre que presenten **nivells moderats o baixos d'obertura de les seves xarxes**. Les organitzacions tendeixen a relacionar-se intensament dins dels seus propis entorns i tenen més dificultats per establir connexions diverses fora d'aquests cercles. El capital social existent, per tant, no es transforma automàticament en desenvolupament local.

D'aquesta diagnosi deriva una part important de les recomanacions. L'informe proposa crear espais estables d'intercanvi entre responsables d'esdeveniments, reforçar-ne la cooperació i incorporar-la com a criteri de suport públic. Arriba a plantejar una Associació Catalana d'Esdeveniments Culturals que actuï com a connector entre

esdeveniments i territoris. També suggereix aprofitar les xarxes generades per les celebracions per impulsar polítiques d'integració social, establir relacions econòmiques o comercials i reforçar el desenvolupament turístic local.

L'informe no idealitza completament aquestes dinàmiques. Dedica una part específica als **efectes socials no desitjats** dels esdeveniments, una qüestió rellevant perquè una xarxa molt cohesionada també pot produir tancament, comportaments oportunistes o dificultats per relacionar-se amb actors diferents. Aquesta tensió permet entendre millor la seva aportació: no defensa simplement que més capital social sigui sempre millor, sinó que la seva composició i, sobretot, la capacitat d'obrir les xarxes són determinants.

Nota de l'editor (2026). Llegit avui, l'interès principal de l'informe potser no rau tant en algunes de les seves propostes instrumentals, molt vinculades al llenguatge del desenvolupament local i turístic del moment, com en haver desplaçat l'atenció **de l'impacte de l'esdeveniment cap a la infraestructura relacional que el fa possible**. La distinció entre xarxes que cohesionen i xarxes que connecten continua essent especialment fecunda. També deixa una pregunta que l'informe resol només parcialment: qui queda fora d'aquestes xarxes i quines desigualtats poden reproduir els grups fortament cohesionats? El capital social permet observar la força de les relacions comunitàries, però aquesta força no equival necessàriament a pluralitat, inclusió o distribució equitativa de la capacitat de decidir.

Referència

González, F., Miralbell, O., Sanfeliu, M., i Morales, S. (2015). *El capital social en els esdeveniments culturals de Catalunya: una anàlisi del seu potencial com a recurs pel desenvolupament local*. Consell Nacional de la Cultura i de les Arts.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Tags: participació cultural

Tags: desenvolupament territorial

Tags: valor públic de la cultura

Tags: cultura popular

Tags: recerca cultural

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2016/esdeveniments-culturals>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/e160103_3.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/6734>